

WAALSE OVERHEIDSDIENST

[C – 2020/40907]

24 MAART 2020. — Ministerieel besluit tot wijziging van het ministerieel besluit van 16 januari 2020 houdende een tijdelijk verbod op het verkeer in bossen om de verspreiding van Afrikaanse varkenspest te beperken

De Minister van Natuur en Landelijke Aangelegenheden,

Gelet op het decreet van 15 juli 2008 betreffende het Boswetboek, inzonderheid op artikel 14;

Gelet op het besluit van de Waalse Regering van 27 mei 2009 betreffende de inwerkingtreding en de uitvoering van het decreet van 15 juli 2008 betreffende het Boswetboek, artikel 19, lid 1, 5°;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op artikel 3, § 1, en 84, § 1, lid 1, 3°;

Overwegende dat de dringende noodzakelijkheid verantwoord is door het feit dat de sanitaire crisis die de Afrikaanse varkenspest is, een ernstige, zeer snel evoluerende crisis is, die vereist dat beslissingen onmiddellijk dienen te worden genomen rekening houdend met de situatie op het terrein;

Dat er, om de virale besmettelijke ziekte doeltreffend te bestrijden, talrijke vroegtijdige maatregelen (uitgebreid net van omheiningen), proactieve maatregelen (intensieve prospectie in het geïnfecteerd gebied van 30.483 ha, verwijdering van kadavers) en drastische maatregelen (vernietiging door het uitzetten van vallen en nachtschoten, intensivering van de jacht, installatie van aandrijf- en voederpunten, bioveiligheidsmaatregelen) door het Waals Gewest zijn aangenomen en uitgevoerd in twee gebieden die zijn vastgesteld bij het besluit van de Waalse Regering van 6 juni 2019 houdende verscheidene tijdelijke maatregelen ter bestrijding van Afrikaanse varkenspest bij wilde zwijnen en gewijzigd bij de besluiten van de Waalse Regering van 12 december 2019 en 18 december 2019, namelijk het geïnfecteerd gebied en het versterkte observatiegebied;

Overwegende dat deze meervoudige maatregelen niet samen kunnen gaan met een vrij verkeer in de bossen daar dit zowel een veiligheidsrisico inhoudt voor leden van teams die ingezet worden om de ziekte te bestrijden en de uitroeiing ervan te beogen als voor degenen die in de bossen willen wandelen voor recreatieve doeleinden of voor doeleinden die geen verband houden met het beheer van de ziekte;

Dat er is geoordeeld dat het vrije verkeer in de bossen bovendien de verspreiding van de ziekte buiten het geïnfecteerde gebied zou kunnen vergroten, hetzij naar niet-geïnfecteerde beboste gebieden, hetzij door de ziekte in varkenshouderijen en verwante bedrijven of bij gedomesticeerde varkens te introduceren;

Overwegende dat er bijgevolg, bij opeenvolgende ministeriële besluiten, een verbod op verkeer in de bossen is genomen en dat het laatste besluit het ministerieel besluit van 16 januari 2020 is, houdende een tijdelijk verkeersverbod in de bossen om de verspreiding van Afrikaanse varkenspest te beperken, waarbij evenwel bepaalde afwijkingen zijn voorzien voor een beperkt aantal rechthebbenden;

Dat de combinatie van de aangenomen en uitgevoerde bestrijdingsmaatregelen met de opeenvolgende verbodsbepalingen voor het verkeer in de bossen als doeltreffend wordt beschouwd en verder beschouwd blijft, zowel door de Europese deskundigen, gespecialiseerd terzake, als door het Wetenschappelijk Comité van het FAVV (Wetenschappelijk Comité van het FAVV - dringend advies nr. 03-2020 - Herbeoordeling van de risico's op verspreiding in de wilde fauna en op introductie van Afrikaanse varkenspest (AVP) in Belgische varkensbedrijven gebonden aan het voorwaardelijk hernemen van bosbouwwerkzaamheden in zone II) (dossier SciCom 2020/06);

Dat deze doeltreffendheid wordt aangetoond door enerzijds de dalende wilde zwijnenpopulatie in het geïnfecteerde gebied en anderzijds door de afname van de schijnbare gevolgen van viropositieve gevallen bij wilde zwijnen;

Dat momenteel alleen beenderen van wilde zwijnen (de laatste dateren van 3 januari, 25 februari 2020 en 10 maart 2020 en wijzen op een sterfte 4 tot 6 maanden geleden door veterinaire deskundigen), waarvan de virologische analyses, uitgevoerd door het Belgisch referentielaboratorium Sciensano aantonen dat ze positief reageren op het virus van de Afrikaanse varkenspest, worden aangetroffen;

Overwegende dat de Afrikaanse varkenspest, ondanks de dalende wilde zwijnenpopulatie en de aanwezigheid van het virus in het geïnfecteerd gebied, steeds actief en virulent is in dat gebied;

Dat de waargenomen daling bovendien niet garandeert dat de lokale infectiedruk van zijn kant volledig is afgenomen;

Overwegende dat overigens niet kan worden uitgesloten dat zich in het geïnfecteerd gebied een endemische situatie voordoet en dat voor een uitbreiding van de epidemie buiten het geïnfecteerd gebied gevreesd wordt door het effect van de voorjaarsgeboorten;

Dat de epidemie nog steeds niet is opgelost;

Dat het Waalse Gewest, in zijn hoedanigheid van beheerder van de risico op de ziekte, het Wetenschappelijk Comité van het FAVV op 24 februari 2020 verzocht om een dringend advies uit brengen over het hernemen van bosbouwwerkzaamheden in de geïnfecteerde gebieden (dossier SciCom 2020/06);

Dat de bosbouwactiviteiten tot dan uitsluitend in het geïnfecteerde gebied waren beperkt, ten gevolge van de goedkeuring van het ministerieel besluit van 16 januari 2020 houdende een tijdelijk verkeersverbod in de bossen om de verspreiding van Afrikaanse varkenspest te beperken, van het afvoeren van naaldbomen aangetast door de schorskever, van het merken en inventariseren van loof- en naaldhout en van de niet-gemechaniseerde aanplantingsactiviteiten van stekken met een vroegere datum dan de datum waarop betrokken eigendom opgenomen is in het geïnfecteerd gebied;

Dat in het voorlopige dringende advies van het FAVV van 2 maart 2020 (dossier SciCom 2020/06) wordt bepaald dat momenteel een herneming van de bosbouwactiviteiten kan worden toegestaan, op voorwaarde dat aan de technische voorwaarden wordt voldaan;

Dat deze beoordeling en de herneming van de activiteiten gebaseerd is op een reeks factoren die werden ontwikkeld in het dringende uitgebrachte advies (Wetenschappelijk Comité van het FAVV - dringend advies nr. 03-2020 - Herbeoordeling van de risico's op verspreiding in de wilde fauna en het introduceren van de Afrikaanse varkenspest in Belgische varkensfokkerijen in verband met een voorwaardelijke herneming van de bosbouwactiviteiten in zone II, SciCom 2020/06, blz. 13-15), met inbegrip van met name de sociaal-economische gevolgen van de noodzakelijke maatregelen die het Waalse Gewest heeft genomen voor de bosbouwactiviteiten en die ook doeltreffend worden geacht, de verspreiding van de schorskevers ondanks de toegestane afwijkingen, de windworpschade veroorzaakt door de recente stormen (januari en februari 2020), de schade aan jonge scheuten door populaties van andere wilde dieren dan everzwijnen en een semikwantitatieve evaluatie van de verschillende wijzen van overbrenging van het virus;

Dat, volgens het dringende advies uitgebracht door het Wetenschappelijk Comité van het FAVV, het hernemen van de bosbouwactiviteiten niettemin wordt overgelaten aan het oordeel van de risicobeheerder, in dit geval het Waalse Gewest, en in geen geval in strijd kan zijn met de absolute noodzaak om de ontvolking van everzwijnen en de verwijdering van hun lijken in de geïnfecteerde gebieden voort te zetten en te handhaven;

Dat het dringende advies van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV zal worden herzien in geval een nieuw kadaver van een vers wild zwijn wordt aangetroffen, of van afgeschoten of in vallen gevangen genomen wilde zwijnen die positief blijken te zijn voor de AVP;

Dat deze nieuwe elementen een aanpassing van de beslissingen en maatregelen aangenomen door het Waalse Gewest of de aanneming van nieuwe maatregelen vereisen;

Dat deze verschillende parameters om redenen die inherent zijn aan de evolutie van de ziekte, de omvang van het betrokken grondgebied, het laatste voorlopige dringende advies van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV en de noodzaak om het hernemen van de bosbouwactiviteiten te verzekeren, evolutief zijn en niet volledig kunnen worden geanticipeerd;

Bijgevolg zouden de gegevens reeds voorbijgestreefd zijn bij het inachtnemen van een termijn van dertig dagen voor het aanvragen van het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State;

De ingeroepen dringende noodzakelijkheid is vervuld;

Gelet op advies 67.104/7 van de Raad van State, gegeven op 18 maart 2020, overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat, overeenkomstig Richtlijn 2002/60 van de Raad van 27 juni 2002 houdende specifieke bepalingen voor de bestrijding van Afrikaanse varkenspest en houdende wijziging van Richtlijn 92/119/EEG met betrekking tot gecontamineerde varkensverlamming (Teschenerziekte) en Afrikaanse varkenspest, sinds de bevestiging, op 13 september 2018, van een primair geval van Afrikaanse varkenspest onder wilde zwijnen het Waalse Gewest ertoe verplicht is, onmiddellijk meerdere drastische maatregelen in het geïnfecteerde gebied te nemen om, in de eerste plaats, de verspreiding van de ziekte naar niet-geïnfecteerde bosgebieden en het introduceren van de ziekte in varkensfokkerijen af te remmen en te voorkomen, en daarna, het virus op zijn grondgebied uit te roeien;

Dat deze maatregelen gestalte hebben gekregen en nog steeds worden uitgevoerd, met name door het uitvoeren en voortzetten van grootschalige vernietigingsverrichtingen bij het zetten van vallen en verrichten van nachtschoten, door het mobiliseren van een belangrijk personeelsmechanisme en door het uitvoeren en voortzetten van intense opsporings- en afvoeringsverrichtingen van karkassen en beenderen van wilde zwijnen, het oprichten en het onderhoud van meer dan 300 km lange omheiningen, de bewustmaking en de uitvoering van bioveiligheidsmaatregelen, en de installatie van een afschietinstallatie met talrijke aandrijf- en voederpunten in de nabijheid van verharde wegen in het geïnfecteerd gebied;

Dat deze talrijke vroegtijdige, proactieve en drastische maatregelen tegen de ziekte worden aangepast en aangevuld naarmate de gezondheidstoestand evolueert en in overeenstemming met de aanbevelingen van regionale, nationale en Europese deskundigen en wetenschappers die gespecialiseerd zijn in het beheer van AVP;

Dat deze bestrijdingsmaatregelen niet mogen worden belemmerd door verstoringen die verband houden met het vrije verkeer in de bossen, waardoor de doeltreffendheid ervan aanzienlijk zou kunnen worden verminderd of zelfs in gevaar zou kunnen komen;

Overwegende dat het leefmilieu en het leefgebied van de soort wild zwijn, als enige wildsoort die besmet kan worden met het virus van de Afrikaanse varkenspest, hoofdzakelijk het bosmilieu is (zie GUBERTI, S. KHOMENKO, M. MASIULIS et S. KERBA, Handbook on ASF in wild boar and biosecurity during hunting, GF-TADs, 25/09/2018, blz. 8);

Overwegende dat het virus dat de ziekte bij wilde zwijnen heeft teweeggebracht, niet alleen naar zijn of haar soortgenoten maar ook naar varkensfokkerijen kan overslaan;

Overwegende dat de bestaande wetenschappelijke documentatie over de verspreiding van de Afrikaanse varkenspest aantoonde dat menselijke activiteit deze verspreiding tussen dieren die de ziekte zouden kunnen ontwikkelen, ook bevordert (V. GUBERTI, S. KHOMENKO, M. MASIULIS en S. KERBA, Handbook on ASF in wild boar and biosecurity during hunting, GF-TADs, 25/09/2018, blz. 7);

Overwegende dat er, bij toepassing van deze doctrine, van uit kan worden gegaan dat het behoud van het verkeer in het bosmilieu wegens enerzijds het verstoren van de zieke wilde dieren en anderzijds de (onrechtstreekse) mechanische virusoverdracht ten gevolge van een contact met een kadaver van wild zwijn of biologische stoffen uit geïnfecteerde wilde zwijnen een risico inhoudt op verspreiding van het virus naar niet-geïnfecteerde beboste gebieden en naar varkensfokkerijen;

Overwegende dat, om het risico op verspreiding van het virus tot een minimum te beperken, de menselijke activiteiten die toegelaten of tijdelijk in de bossen verboden kunnen worden wegens het verspreidingsrisico dus beoordeeld dienen te worden;

Overwegende dat een onaangepast beheer van de ziekte en een slechte beoordeling van het risico dat de ziekte overslaat naar varkensfokkerijen rampzalige en catastrofale gevolgen zouden hebben voor het gehele Waalse grondgebied en ruimer voor het Koninkrijk België en zelfs voor andere lidstaten;

Overwegende dat het, als de indamming van de ziekte dus niet gewaarborgd kan worden en de gevreesde verspreiding plaats vindt, weinig waarschijnlijk is dat de ziekte ondanks de aangenomen bestrijdingsmaatregelen kan worden beheerd;

Overwegende dat het Waalse Gewest om te handelen als normaal voorzichtige en naarstige beheerder van het algemeen nut, veiligheid en voorzichtigheid moet voorstaan door de epidemie in te sluiten en bestrijdingsmaatregelen in die zin aan te nemen;

Overwegende dat dit een zaak is van bescherming van het algemeen nut;

Overwegende dat er, bijgevolg, en om de doeltreffendheid en de bestendigheid van bovenvermelde bepalingen te waarborgen, opeenvolgende ministeriële besluiten zijn genomen houdende een tijdelijk verbod op verkeer in de bossen om de verspreiding van Afrikaanse varkenspest te beperken, w.o. de recentste het ministerieel besluit van 16 januari 2020 is tot tijdelijk verkeersverbod in de bossen om de verspreiding van Afrikaanse varkenspest te beperken

Overwegende dat deze ministeriële besluiten evenwel bepaalde versoepelingen hebben voorzien voor de uitoefening van sommige activiteiten, middels inachtneming van (bio)veiligheidsmaatregelen;

Overwegende dat de verschillende in het geding zijnde belangen en hun potentiële impact op de verspreiding van de ziekte in overweging zijn genomen om de versoepelingen te bepalen, met inbegrip van de particuliere belangen, maar dat de globale beoordeling van de potentiële risico's van elke activiteit in termen van waarschijnlijkheid dat de ziekte zich verspreidt volgens het kwestieus geval ertoe leidt dat ze ofwel geweigerd ofwel toegelaten worden volgens modaliteiten en voorwaarden die nu eens gelijkaardig en dan weer van elkaar verschillend zijn;

Overwegende dat de gelijktijdige uitvoering van de indamming van de epidemie en van de bestrijdingsbepalingen, aangenomen door het Waals Gewest, door de deskundigen doeltreffend wordt geacht : niet alleen wordt de verspreiding van de ziekte beperkt tot het geïnfecteerd gebied, maar uit de laatste tellingen van levende wilde zwijnen, op het terrein uitgevoerd via prospectieverrichtingen (zoals de prospectiekaarten van 9 maart 2020 uitwijzen) en de virologische analyses, uitgevoerd door het Belgisch referentielaboratorium Sciensano op de krengen of karkassen van, bij diezelfde verrichtingen, gedode of dood aangetroffen wilde zwijnen blijkt ook dat, in het geïnfecteerd gebied, sinds de ontdekking van het primair geval van Afrikaanse varkenspest de concentratie van op de ziekte positief reagerende wilde zwijnen gedaald is;

Overwegende dat bijgevolg geoordeeld wordt dat de aanneming van een beslissing houdende een tijdelijk verbod op verkeer in de bossen met eventuele gemotiveerde versoepelingsmaatregelen een proportionele en doeltreffende maatregel is die wel in stand gehouden dient te worden, mits een nieuwe beoordeling ten opzichte van de evolutie van de ziekte, ongeacht in welke zin deze evolueert;

Overwegende dat het Waals Gewest, rekening houdend met de evolutie van de ziekte ten gevolge van de vroegtijdige, proactieve en drastische maatregelen, op 24 februari 2020, bij het wetenschappelijk comité van het FAVV, de uitvaardiging heeft aangevraagd van een nieuw advies (dringend advies) voor de herbeoordeling van de risico's op verspreiding bij de wilde fauna en op introductie van Afrikaanse varkenspest bij Belgische varkensfokkerijen, gepaard gaand met een voorwaardelijke herneming van boswerkzaamheden in geïnfecteerd gebied, om te bepalen of de bosbouwactiviteiten in geïnfecteerd gebied wel hernomen konden worden, en onder welke voorwaarden;

Overwegende dat de voorlopige versie van dit dringend advies (Wetenschappelijk comité van het FAVV – dringend advies nr. 03-2020 – Herbeoordeling van de risico's op verspreiding onder de wilde fauna en introductie van AVP in Belgische varkensfokkerijen samen met een gedeeltelijke hervatting van de bosbouwwerkzaamheden in zone II, SciCom 2020/06) door het wetenschappelijk comité van het FAVV is uitgebracht op 2 maart 2020, met definitieve goedkeuring van dat dringend advies verleend op 20 maart 2020;

Overwegende dat het wetenschappelijk comité in dit dringend advies, met betrekking tot de gezamenlijke drastische maatregelen, aangenomen en uitgevoerd door het Waals Gewest, ervan uitgaat dat de verspreiding van de ziekte heden in geïnfecteerd gebied gestabiliseerd is;

Overwegende dat deze beoordeling, hoe correct ook, evenwel getemperd moet worden door het feit dat de toestand in geïnfecteerd gebied kritiek is en blijft, totdat de ziekte volledig zal zijn uitgeroeid : er worden nog steeds, via prospectief onderzoek, beenderen van wilde zwijnen aangetroffen, die positief reageren op het virus (recente data: 3 januari 2020, 25 februari 2020 en 10 maart 2020);

Overwegende dat het Waals Gewest, om de toestandig onder volledige controle te houden, de gezamenlijke bestrijdingsmaatregelen die tot dan waren aangenomen, onder voorbehoud van de toestand toe te schrijven aan COVID-19, behoudt, daar zij doeltreffend zijn gebleken en een positief effect blijken te hebben op de ziektebeheersing;

Overwegende dat het dus, op grond van de analyse en de overwegingen van het dringend advies van het wetenschappelijk comité van het FAVV (Dossier SciCom 2020/06), maar ook van de wetenschappelijke literatuur, opgelijst in de aanhef van het ministerieel besluit van 16 januari 2020 houdende een tijdelijk verkeersverbod in de bossen om de verspreiding van Afrikaanse varkenspest te beperken, passend is om als absolute prioriteit de ontvolking aan wilde zwijnen in geïnfecteerd gebied in stand te houden om te voorkomen dat er nieuwe infecties ontstaan in geïnfecteerd gebied, evenals daarbuiten, en dat er een nieuwe endemische situatie ontstaat in geïnfecteerd gebied;

Overwegende dat het sanitair vacuüm door de jagers (op ongewone uren, dagen en plaatsen) en de beambten van de Waalse administratie in stand gehouden dient te worden in het gezamenlijke geïnfecteerd gebied, en meer bepaald op plaatsen waar recent sporen zijn aangetroffen van rondlopende wilde zwijnen, om de uitroeiing van de ziekte te garanderen;

Overwegende dat dit tevens opgaat voor verrichtingen voor de prospectie en de afvoer van kadavers van wilde zwijnen, wat het dubbel voordeel oplevert dat de sylvatische cyclus onderbroken wordt en dat een datum gezet kan worden op de kadavers van wilde zwijnen;

Overwegende dat, hoewel de dichtheid aan wilde zwijnenpopulatie en dus de aanwezigheid van het virus in het geïnfecteerd gebied gedaald is, er desalniettemin, dankzij rechtstreekse (nachtelijke rondgangen en automatische fotoestellen) en onrechtstreekse (sporen) terreinwaarnemingen bewijzen te vinden zijn van de sporadische aanwezigheid van levende wilde zwijnen;

Overwegende dat om overduidelijke redenen van veiligheid van personen en risico op verstoring van het wild het behoud van deze regelingen van sanitair vacuüm en prospectie niet mogen lijden onder niet-essentieel verkeer in termen van beheer van de ziekte in geïnfecteerd gebied; overwegende dat het verkeer in de bossen bij nacht (meer bepaald één uur voor zonsopgang tot één uur na zonsopgang) in ieder geval met het oog op de veiligheid verboden moet worden;

Overwegende dat de uitvoering van iedere versoepelingsmaatregel inherent aan de hervatting van bosactiviteiten in geïnfecteerd gebied op voorhand onderworpen moet worden aan een onderzoek dat moet vaststellen of dit in overeenstemming is met de uitoefening van de bestrijdingsmaatregelen, aangenomen door het Waals Gewest;

Overwegende dat rekening houdend met het voorgaande, zelfs als de beoordeling van het wetenschappelijk comité van het FAVV bemoedigend van inhoud is, het evenwel niet mogelijk is te besluiten dat de ziekte verdwenen is;

Overwegende dat deze ogenschijnlijke afname evenwel vereist dat een heroverweging van de in het geding zijnde belangen wordt verricht, specifiek met het oog op de hervatting van de bosactiviteiten in geïnfecteerd gebied;

Overwegende dat het wetenschappelijk comité van het FAVV in zijn dringend advies (Dossier SciCom 2020/06) op blz 3 aanduidt dat het Wetenschappelijk comité van het FAVV van mening is dat de epidemiologische toestand in verband met de AVP gunstig geëvolueerd is sinds het laatste sneladvies van 09-2019, waarbij op blz. 3 toegevoegd wordt dat het wetenschappelijk comité heden meent dat de waarschijnlijkheid dat het virus van de Afrikaanse varkenspest zich verspreidt zwak is en dat de waarschijnlijkheid dat het virus de varkensfokkerijen binnendringt als zeer zwak wordt gelabeld. « De ernst van de gevolgen, mocht dit zich voordoen, zou niettemin groot zijn, gelet op de economische impact van het verlies van het officieel inoffensief statuut van de AVP. »;

Overwegende dat het wetenschappelijk comité, om de herbeoordeling van het risico van een hervatting van de bosbouwactiviteiten in geïnfecteerd gebied opnieuw te beoordelen en te staven, zich gebaseerd heeft op de gezamenlijke op 17 februari 2020 geconsolideerde gegevens van de prospectieactiviteiten gevoerd tussen 06 november 2019 en 15 december 2019, op de op 17/02/2020 geconsolideerde gegevens voor de vernietiging van de wilde zwijnenbestanden, van een nieuwe onderzoekscampagne van de fotogegevens in het net van vallen dat in geïnfecteerd gebied is opgezet, evenals op alle vroegtijdige, proactieve en drastische bestrijdingsmaatregelen tot dan aangenomen door het Waals Gewest (Wetenschappelijk comité FAVV – dringend advies n° 03-2020 – , blz. 12-13);

Overwegende dat de hervatting van de bosactiviteiten bijgevolg enkel uitgevoerd zal kunnen worden voor zover de aangenomen bestrijdingsmaatregelen strikt nageleefd worden door de professionele uitbaters en boseigenaars;

Overwegende dat aan deze maatregelen andere technische maatregelen worden toegevoegd, opgelegd aan de professionele uitbaters en boseigenaars, vastgesteld bij dit ministerieel besluit, om de (bio)veiligheidsmaatregelen aangenomen door het Waalse Gewest te garanderen en te bestendigen;

Overwegende dat er onder de aanbevelingen onder andere het feit opgenomen is dat de lokaliserings van de hervatting van de bosbouwwerken en van bosuitbatingen, overwogen door de beroepsexploitant en de boseigenaar, voor ze worden uitgevoerd, aan een prospectie moeten worden onderworpen tijdens intensieve prospectieperiodes die plaatsvonden tussen 6 november en 10 december 2019 en van 5 februari tot 24 maart 2020, door de beambten van de Waalse administratie (waarbij deze laatste intensieve prospectieverrichting is ingekort en stopgezet op 10 maart 2020 wegens de maatregelen aangenomen voor het coronavirus COVID-19), dat de bosbouwwerken en de bosuitbatingen niet ondernomen kunnen worden in de gebieden overeenstemmend met de lokaliserings waarin er recente sporen zijn aangetroffen van rondlopende wilde zwijnen of gebieden waarin de resistentie van het virus in biologische stoffen aanzienlijk zou zijn (modder/moeras of andere vochtige gebieden), dat het perceel voor aanvang van een bosuitbating visueel onderzocht moet worden op eventuele kadavers en dat de toegang tot de bestanden zowel voor de boswerken als voor de bosexploitatie zoveel mogelijk via verharde wegen gebeurt;

Overwegende dat eveneens wordt verplicht tot het nemen van (bio)veiligheidsmaatregelen (met inbegrip van die voor COVID-19) en ontsmettingsprocedures die volledig en strikt worden nageleefd door de professionele uitbaters en de boseigenaars;

Overwegende dat het uit de lezing van het dwingend advies van het wetenschappelijk comité van het FAVV, passend blijkt een onderscheid te maken tussen de lokaliserings van de bosbouwactiviteiten en de types bosbouwactiviteiten die in geïnfecteerd gebied hervat zouden kunnen worden;

Overwegende dat betreffende de lokaliserings van de bosbouwactiviteiten daaraan moet worden gedacht dat, zoals door het wetenschappelijk comité van het FAVV aangestipt in zijn dwingend advies, ten eerste dat de waargenomen daling van de impact van Afrikaanse varkenspest op wilde zwijnen in geïnfecteerd gebied geen garantie biedt dat de druk te wijten aan de lokale infectie volledig gedaald is, ten tweede de resistentie van het virus hoog wordt gelabeld in de biologische stoffen, en ten derde dat het belang van het bereiken en behouden van het doel van de ontvolking van de wilde zwijnen in geïnfecteerd gebied de absolute prioriteit blijft om iedere nieuwe infectie te voorkomen;

Overwegende dat dus daaruit kan worden afgeleid dat de heropening van het geïnfecteerd gebied voor bosbouwactiviteiten veralgemeend wordt naar het gehele geïnfecteerd gebied : in werkelijkheid is deze onderhevig aan de beoordeling door de houtvester van die verschillende elementen ten opzichte van de plaats waar de boswerken en bosuitbatingen overwogen worden door de professionele uitbater of de boseigenaar;

Overwegende dat de hervatting van sommige bosbouwactiviteiten in deze omstandigheden en rekening houdend met de evolutie van de ziekte en de resultaten van wat bij georganiseerde prospectie aangetroffen wordt, opgeschort of afgekeurd wordt;

Overwegende dat dit des te meer verantwoording vindt in het feit dat het wetenschappelijk comité van het FAVV op blz 19 van zijn dringend advies acht dat iedere versoepeling van de beheersmaatregelen van een nog niet uitgeroeide epidemie de facto een lichte stijging van het risico inhoudt;

Overwegende dat de hervatting van de bosactiviteiten dus herzien zou kunnen worden bij het aantreffen van nieuwe verse kadavers te wijten aan het afschieten of uitzetten van vallen, die virospitief zou blijken op Afrikaanse varkenspest in geïnfecteerd gebied;

Overwegende dat het wetenschappelijk comité van het FAVV op blz. 17 van zijn dwingend advies (Dossier SciCom 2020/06) de bosactiviteiten in twee types categorieën labelt, namelijk de boswerken met een laag risico op verspreiding van Afrikaanse varkenspest of versterking van de wilde zwijnen en de boswerken met een hoger risico;

Overwegende dat het wetenschappelijk comité van het FAVV elk type overwogen werken in dit dringend advies gepaard laat gaan met de aanbevelingen van maatregelen die de beheerder van de crisis moet aannemen, nl. het Waals Gewest;

Dat op basis van dit dringende advies wordt geoordeeld dat de handmatige bosbouwwerkzaamheden of werkzaamheden met handgereedschap, alsook de gemechaniseerde bosuitbatingen in geïnfecteerd gebied kunnen worden hervat door reiniging en ontsmetting, aan het einde van elke interventie, door de betrokkenen die eerder de door Wallonië verstrekte opleiding in bioveiligheid hebben gevolgd, van het schoeisel, de kleding, het materiaal en de voertuigen (met inbegrip van de aanhangwagens, de quads, enz.) die voor deze verschillende bosactiviteiten worden gebruikt, en de ontsmetting door Wallonië van de enige gemotoriseerde tuigen die voor bosuitbatingen worden gebruikt op basis van de overheidsopdracht die de SPW (Waalse Overheidsdienst) met een gespecialiseerd bedrijf heeft gesloten.

Dat met handmatige bosbouwwerkzaamheden of met handgereedschap wordt bedoeld de verrichtingen van inventarisatie en markering van hout, vrijmaking, aanplantingen, snoeien, alsook de uitvoering van dunningen met alle conventionele handgereedschappen en, indien nodig, met gemechaniseerde handgereedschappen die uitsluitend beperkt zijn tot de bosmaaier en de kettingzaag;

Dat deze beperking gerechtvaardigd is omdat het gebruik van andere werktuigen of gemechaniseerde tuigen bij contact de aanwezige potentieel positieve beenderen of karkassen zou kunnen verspreiden;

Dat bijgevolg voorbereidings- en vrijmakingswerkzaamheden door het vermalen met een tolbreker en het schilderen verboden zijn;

Dat deze aanpak waarschijnlijk tegemoet komt aan de aanbeveling van het wetenschappelijk comité in zijn dringend advies, dat van mening is dat de interveniënt voor dit soort werkzaamheden een direct zicht op de bodem moet hebben en zo een ongelukkige verspreiding van het virus moet voorkomen door de vernietiging van een verrot lijk, een karkas, een bot of een mogelijk besmette biologische stof tijdens de handmatige bosbouwwerkzaamheden;

Dat de gemotoriseerde tuigen die voor bosbouwactiviteiten worden gebruikt, op kosten van Wallonië moeten worden ontsmet op basis van de overheidsopdracht die de Waalse overheidsdienst met een gespecialiseerd bedrijf heeft gesloten, voordat ze het besmette gebied verlaten en op zijn minst voordat deze tuigen weer in de transporttuigen (tankdragers) worden geladen, aangezien het transportmaterieel gewoonlijk wordt gebruikt voor het vervoer van bedrijfstuigen binnen en buiten het besmette gebied, en het van essentieel belang is te voorkomen dat het een vector wordt voor de verspreiding van de ziekte naar niet-geïnfecteerde bosgebieden;

Dat conventioneel handgereedschap, gemechaniseerd handgereedschap, voertuigen en apparatuur die voor de bosuitbating worden gebruikt, aan dezelfde regels voor reiniging en ontsmetting worden onderworpen als de regels voorzien voor de handmatige bosbouwactiviteiten;

dat, om de hervatting van deze bosactiviteiten te waarborgen en om te voldoen aan de aanbevelingen van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV in zijn dringend advies, de bosbouwwerkzaamheden en de bosuitbatingen worden onderworpen aan een administratieve procedure voorafgaand aan de uitvoering ervan, namelijk de indiening van een kennisgeving voor bosbouwwerkzaamheden en de indiening van een vergunningsaanvraag voor bosuitbatingen, met het oog op controle, bij de territoriaal bevoegde houtvester;

dat deze documenten specifieke informatie bevatten die aan hem moet worden verstrekt;

dat de aard van het over te leggen document gerechtvaardigd is in het licht van het soort risico dat verbonden is aan de uit te voeren bosbouwactiviteiten;

Dat bij de indiening van de kennisgeving en de vergunningsaanvraag, de professionele uitbater en de boseigenaar ook een attest van gevolgde opleiding inzake bioveiligheidsmaatregelen verstrekt door het Waals Gewest zullen toevoegen, alsook een verbintenis, op erewoord, om de voorziene veiligheids- en bioveiligheidsmaatregelen strikt toe te passen;

Dat aan het einde van de ontsmettingsoperatie die wordt uitgevoerd op de gemotoriseerde voertuigen die gebruikt worden voor de bosuitbating, het attest van uitvoering van de ontsmetting die door de gespecialiseerde firma wordt uitgevoerd, door de interveniënt aan de boswachter zal worden overhandigd.

Dat deze verschillende documenten, met uitzondering van het attest van uitvoering van de ontsmetting van het uitbatingmaterieel door de door Wallonië ingehuurde gespecialiseerde firma, dat moet worden voorgelegd aan de territoriaal bevoegde houtvester, en de inhoud ervan, zijn opgenomen in de bijlage bij dit ministerieel besluit tot wijziging van het ministerieel besluit van 16 januari 2020 houdende een tijdelijk verkeersverbod in de bossen om de verspreiding van Afrikaanse varkenspest te beperken;

Overwegende dat de hervatting van de bosuitbating in geïnfecteerde gebieden alleen is toegestaan voor professionele uitbaters en boseigenaren die een BTW-nummer hebben dat verband houdt met de bossector;

Dat om veiligheids- en bioveiligheidsredenen moet worden voorkomen dat particulieren of niet-professionelen in de houtsector in bossen terechtkomen waar het risico bestaat dat de ziekte zich naar niet-geïnfecteerde beboste gebieden verspreidt of dat Afrikaanse varkenspest op varkensbedrijven terechtkomt,

Besluit :

Artikel 1. Er wordt een artikel 1bis ingevoegd in het ministerieel besluit van 16 januari 2020 houdende een tijdelijk verkeersverbod in de bossen om de verspreiding van Afrikaanse varkenspest te beperken, luidend als volgt:

“Art. 1bis. In de zin van dit besluit dient te worden verstaan onder:

- 1° handmatige bosbouwwerkzaamheden of met handgereedschap: de verrichtingen van inventarisatie en markering van hout, vrijmaking, aanplantingen, snoeien, alsook de uitvoering van dunningen met alle conventionele handgereedschappen en, indien nodig, met gemechaniseerde handgereedschappen die uitsluitend beperkt zijn tot de bosmaaier en de kettingzaag;
- 2° bosuitbating: het kappen, de uitsleping en de verwijdering van stammen en kruinen in de zin van afdeling 3, punt 12, onder b), van het Boswetboek, van naald- en loofbomen, met inbegrip van het beheer van windworp met behulp van bedrijfstuigen die voor dit soort activiteiten bestemd zijn;
- 3° bedrijfstuigen: mechanische tuigen die specifiek bestemd zijn voor de bosuitbating, zoals velmachines, uitsleepmachines, uitrijwagens, enz.”.

Art. 2. Artikel 6 van het ministerieel besluit van 16 januari 2019 houdende een tijdelijk verkeersverbod in de bossen om de verspreiding van Afrikaanse varkenspest te beperken, wordt opgeheven.

Art. 3. Artikel 7 van het ministerieel besluit van 16 januari 2019 houdende een tijdelijk verkeersverbod in de bossen om de verspreiding van Afrikaanse varkenspest te beperken, wordt vervangen als volgt :

“Art. 7. In afwijking van artikel 1 kan het verkeer, buiten de wegen zoals bepaald in artikel 3, punt 24°, van het Boswetboek, in de bossen en wouden in de zin van artikel 2 van het Boswetboek voor het verrichten van handmatige bosbouwwerkzaamheden of werkzaamheden met handgereedschap tegen volgende minimumvoorwaarden toegelaten worden:

- 1° een voorafgaandelijke kennisgeving die overeenstemt met het model van bijlage 1 wordt door de professionele bosuitbater, de boseigenaar of diens gemachtigde overgemaakt aan de territoriaal bevoegde houtvester, minstens 3 werkdagen voor aanvang van de handmatige bosbouwwerkzaamheden of werkzaamheden met handgereedschap; deze kennisgeving dekt een toegangsperiode van maximaal een maand vanaf de datum van toezending ervan; een nieuwe kennisgeving kan ten minste 3 werkdagen voor het einde van deze periode worden verzonden om het toegangsrecht te verlengen.
- 2° de toegang tot de plaats van de bosbouwwerkzaamheden gebeurt zoveel mogelijk op de verharde wegen;
- 3° vóór elke interventie in het geïnfecteerde gebied volgen de betrokkenen de opleiding in bioveiligheid bedoeld in artikel 1, eerste lid, 4°, van het besluit van de Waalse Regering van 6 juni 2019 houdende verscheidene tijdelijke maatregelen ter bestrijding van Afrikaanse varkenspest bij wilde zwijnen;
- 4° er is geen toegang toegestaan in de periode tussen een uur voor zonsondergang en een uur na zonsopgang;
- 5° aan het einde van elke interventie worden de voertuigen, het materieel, het schoeisel en de uitrusting van de betrokkenen voor handmatige bosbouwwerkzaamheden die de verharde wegen hebben verlaten, gereinigd en ontsmet door de betrokkenen overeenkomstig artikel 11;
- 6° bij het aantreffen van een kadaver of een karkas van wild zwijn, mag dit geenszins benaderd of aangeraakt worden en het telefoonnummer van de territoriaal bevoegde boswachter of bij gebrek het nummer 1718 wordt onmiddellijk verwittigd;
- 5° de betrokkenen is het verboden, een varkensfokkerij te betreden of in aanraking te komen met tamme varkens binnen de tweeënzeventig uur volgend op de reinigings- en ontsmettingsmaatregelen, indien zij op grond van dit ministerieel besluit verplicht zijn, of bij het verlaten van het besmette gebied, indien de ontsmettingsmaatregelen op grond van dit besluit niet verplicht zijn;
- 8° materialen, machines, uitrusting, werkkleding, schoeisel, voertuigen, tuigen, enz. die tijdens handmatige bosbouwwerkzaamheden in het besmet gebied worden gebruikt, mogen niet op een varkensfokkerij worden binnengebracht.

In ieder geval zijn voorbereidings- en vrijmakingswerkzaamheden door het vermalen met een tolbreker en het schilderen verboden.

De niet-nakoming van de in dit artikel bedoelde verplichtingen heeft tot gevolg dat elke verdere afwijking van het verbod op het verkeer buiten de wegen en paden in het met Afrikaanse varkenspest besmette gebied wordt geweigerd totdat België zijn status als vrij van Afrikaanse varkenspest terugkrijgt.”.

Art. 4. Artikel 8 van het ministerieel besluit van 16 januari 2019 houdende een tijdelijk verkeersverbod in de bossen om de verspreiding van Afrikaanse varkenspest te beperken, wordt vervangen als volgt :

“Art. 8. In afwijking van artikel 1 kan het verkeer, buiten de wegen, zoals bepaald in artikel 3, punt 24°, van het Boswetboek, in de bossen en wouden in de zin van artikel 2 van het Boswetboek voor de bosuitbating, tegen volgende minimumvoorwaarden toegelaten worden:

- 1° een voorafgaandelijke vergunningsaanvraag die overeenstemt met het model van bijlage II wordt door de professionele bosuitbater, de boseigenaar of diens gemachtigde overgemaakt aan de territoriaal bevoegde houtvester;
- 2° de territoriaal bevoegde houtvester stelt de interveniënt zo spoedig mogelijk en uiterlijk tien werkdagen na de datum van verzending van de aanvraag in kennis van zijn beslissing over de ingediende aanvraag; de vergunning geldt voor een toegangsperiode van maximaal één maand vanaf de datum van afgifte van de vergunning; vóór het einde van deze termijn kan een nieuwe vergunningsaanvraag worden ingediend met het oog op een verzoek om verlenging van het toegangsrecht;
- 3° een specifieke prospectie van het perceel of de eigendom waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft, uitgevoerd door de administratie, voorafgaand aan de exploitatie ervan, moet zo snel mogelijk en binnen de maximumtermijn van 10 werkdagen, bedoeld in 2°, plaatsvinden en moet onder toezicht staan van een persoon met een goede kennis van het terrein, afgevaardigd door de eigenaar of de uitbater;
- 4° de toegang tot de bestanden gebeurt zoveel mogelijk op de verharde wegen;
- 5° vóór elke interventie in het geïnfecteerde gebied volgen de betrokkenen de opleiding in bioveiligheid bedoeld in artikel 1, eerste lid, 4°, van het besluit van de Waalse Regering van 6 juni 2019 houdende verscheidene tijdelijke maatregelen ter bestrijding van Afrikaanse varkenspest bij wilde zwijnen;
- 6° er is geen toegang toegestaan in de periode tussen een uur voor zonsondergang en een uur na zonsopgang;
- 7° na afloop van iedere interventie worden het schoeisel en de uitrusting van de betrokkenen, evenals de voertuigen en de uitrusting die de verharde wegen verlaten hebben, gebruikt voor de bosuitbating, gereinigd en ontsmet door de betrokkenen overeenkomstig artikel 11;
- 8° de ontsmetting van de bedrijfsstuigen van de bosuitbaters wordt uitgevoerd, voordat het besmette gebied wordt verlaten en op zijn minst voordat deze tuigen weer op de transporttuigen (tankdragers) worden geplaatst, op kosten van Wallonië, op basis van de overheidsopdracht dat de SPW (Waalse Overheidsdienst) met een gespecialiseerd bedrijf heeft gesloten; een attest van voltooiing van de ontsmetting van de bedrijfsstuigen wordt door het gespecialiseerde bedrijf verstrekt en wordt door de betrokkene aan het einde van de ontsmettingsprocedure aan de administratie overhandigd;

- 9° bij het aantreffen van een kadaver of een karkas van wild zwijn, mag dit geenszins benaderd of aangeraakt worden en het telefoonnummer van de territoriaal bevoegde boswachter of bij gebrek het nummer 1718 wordt onmiddellijk verwittigd;
- 10° de betrokkenen is het verboden, een varkensfokkerij te betreden of in aanraking te komen met tamme varkens binnen de tweeënzeventig uur volgend op de reinigings- en ontsmettingsmaatregelen, of na elke interventie in het besmette gebied, indien zij op grond van dit ministerieel besluit verplicht zijn, of bij het verlaten van het besmette gebied, indien de ontsmettingsmaatregelen op grond van dit besluit niet verplicht zijn;
- 11° materialen, machines, uitrusting, werkkleding, schoeisel, voertuigen, andere bedrijfstuigen, enz. die voor de bosuitbating worden gebruikt, mogen niet op een varkensfokkerij worden binnengebracht.

Aangezien uitbatingen in vochtige gebieden als meer risicovol worden beschouwd, gelden voor hen de volgende aanvullende voorwaarden:

- 1° in een strook van vijftientwintig meter rondom bronnen en sijpelingszones, een strook van honderd meter rond winputten of een strook van honderd meter rond stuwdammeren, alsook op veenachtige en paraveenachtige bodems zoals bepaald op de bodemkundige kaart van Wallonië, kan alleen de uitbating van de door schorskevers aangetaste sparrenbestanden of windworp van sparrenbestanden worden toegestaan;
- 2° op een strook van vijftientwintig meter aan weerszijden van waterlopen, en op hydromorfe bodems met een permanente grondwatertafel zoals afgebakend op de pedologische kaart van Wallonië, kan elke uitbating worden toegestaan, ter beoordeling van de territoriaal bevoegde houtvester en onder de door hem bepaalde voorwaarden.

De niet-nakoming van de in dit artikel bedoelde verplichtingen heeft tot gevolg dat elke verdere afwijking van het verbod op het verkeer buiten de wegen en paden in het met Afrikaanse varkenspest besmette gebied wordt geweigerd totdat België zijn status als vrij van Afrikaanse varkenspest terugkrijgt.”.

Art. 5. Artikel 9 van het ministerieel besluit van 16 januari 2019 houdende een tijdelijk verkeersverbod in de bossen om de verspreiding van Afrikaanse varkenspest te beperken, wordt opgeheven.

Art. 6. De bijlage bij het ministerieel besluit van 16 januari 2020 houdende een tijdelijk verkeersverbod in de bossen om de verspreiding van Afrikaanse varkenspest te beperken, wordt opgeheven.

Art. 7. In het ministerieel besluit van 16 januari 2020 houdende een tijdelijk verkeersverbod in de bossen om de verspreiding van Afrikaanse varkenspest te beperken, worden twee bijlagen (bijlage I en bijlage II) als bijlage bij dit besluit ingevoegd.

Art. 8. Dit besluit treedi in werking de dag van bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

Namen, 24 maart 2020.

C. TELLIER
